

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-05-15

Vår referens

Magnus Persson
Utvecklingssamordnare
Magnus.Persson@malmo.se

Planeringsinriktning för fördjupad översiktsplan (FÖP) avseende Öresundsmetron STK-2024-854

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 23 april 2024 om att överlämna förslag till planeringsinriktning för framtagandet av den fördjupade översiktsplanen för Öresundsmetrons samrådshandling till kommunstyrelsen för antagande.

Uppdraget omfattar att samla den fysiska planeringen och de tekniska utredningarna som berör Öresundsmetron i en fördjupad översiktsplan. Inför framtagandet av samrådshandlingen har en planeringsinriktning för arbetet tagits fram.

Stadskontoret föreslår kommunstyrelsen att anta stadsbyggnadsnämndens förslag till planeringsinriktning för framtagandet av den fördjupade översiktsplanen för Öresundsmetrons samrådshandling.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen antar stadsbyggnadsnämndens förslag till planeringsinriktning för framtagandet av den fördjupade översiktsplanen för Öresundsmetrons samrådshandling, i enlighet med vad som framgår i ärendet.

Beslutsunderlag

- Stadsbyggnadsnämnden beslut 240423 § 96 Reservation (V)
- Tjänsteskrivelse stadsbyggnadskontoret
- Förslag till inriktningsbeslut inför den fördjupade översiktsplanens samrådshandling
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240520 Planeringsinriktning för fördjupad översiktsplan (FÖP) avseende Öresundsmetron

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-05-20

Kommunstyrelsen 2024-06-05

Beslutet skickas till

Miljönämnden

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Malmö stad och Köpenhamns kommun har sedan januari 2012 undersökt möjligheter och förutsättningar med att etablera en tunnelbaneförbindelse mellan Malmö och Köpenhamn som ett komplement till Öresundsbron. Under perioden 2012–2021 genomfördes 4 olika delutredningarna inom ramen för EU:s Interreg-program Öresund-Kattegat-Skagerrak. Detta som en del av den gemensamma trafiköverenskommelsen i Greater Copenhagen-samarbetet.

Vidare gav kommunfullmäktige i budget 2020 kommunstyrelsen i uppdrag att med stöd av tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden starta arbetet med hur ett nytt metrosystem in i Malmö kan förverkligas när Öresundsmetron etableras. I oktober 2021 beslutade kommunfullmäktige STK-2021-594, §302, att godkänna återrapporteringen av ovan nämnt budgetuppdrag. I samband med beslutet gav kommunfullmäktige ett nytt uppdrag till kommunstyrelsen att tillsammans med tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden fortsätta utreda metroutbyggnad i Malmö, i enlighet med vad som redovisades i ärendet.

Kommunstyrelsen beslutade i september 2022 att godkänna stadsbyggnadsnämndens begäran om uppdrag att utarbeta förslag till fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron (STK-2022-836, §308). Beslutet innebär att samla arbetet med den fysiska planeringen och de tekniska utredningarna för Öresundsmetron i en fördjupad översiktsplan. Arbetet med den fördjupade översiktsplanen är därmed avsett att fungera som ett ramverk för en stor del av de utredningar som krävs för att förverkliga Öresundsmetron. Det innebär att arbetet kommer att pågå under en längre period än vad som normalt är fallet för en fördjupad översiktsplan, med ett antagande år 2027/28. Då arbetet planeras pågå under en lång tidsperiod kommer det krävas inriktningsbeslut under processens gång.

Vad innebär en fördjupad översiktsplan

Översiktsplanen har en central roll i kommunernas arbete att formulera strategier för en långsiktigt hållbar utveckling. En översiktsplan ska ange såväl en långsiktig och övergripande utvecklingsstrategi som grundragen i den avsedda användningen av

mark- och vattenområden. Översiktsplanen ska visa hur kommunen tänker ta hänsyn till allmänna intressen samt hur riksintressen ska tillgodoses och hur miljö kvalitetsnormer ska följas. Planen ska också ge vägledning för hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Enligt Boverket är en fördjupning av översiktsplan (se 5 kap 10§ PBL) ett planinstrument som är lämpligt att använda för att utreda samband, åtgärder och konsekvenser inom ett mer avgränsat geografiskt område och med betydligt högre detaljeringsgrad, än den kommuntäckande översiktsplanen. I en fördjupad översiktsplan utformas enligt Boverket huvuddragen för gestaltningen av ett område. Dimensionering och lokalisering av vägar, kvarter/byggnader och grönområden, liksom placering av ytkrävande funktioner såsom skolor, förskolor och centrumanläggningar är sådant som ofta tas upp i dessa dokument. Orienterbarhet, överblickbarhet och rörelsemönster är begrepp som ofta diskuteras i detta skede. På denna nivå planeras ofta kollektivtrafiksåtgärder, till exempel nya dragningar och hållplatser för busslinjer eller spårbunden trafik.

Fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron

I enlighet med kommunstyrelsen beslut, STK-2022-836, §308, om att godkänna stadsbyggnadsnämndens begäran om uppdrag att utarbeta förslag till fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron, ska den fördjupade översiktsplanen för Öresundsmetron fokusera på följande frågor:

- Öresundsmetrons exakta sträckning, inklusive placering av stationer, från kusten till Malmö C.
- Placering av metrostation vid Malmö C.
- Eventuell fortsättning efter Malmö C.
- Stadsutveckling i samband med stationslägen.
- Synkronisering med kustskyddsfrågan. Borrmassor kan användas vid kustskyddsåtgärder, eventuellt i form av utfyllnad av havet.

Den fördjupade översiktsplanen för Öresundsmetron omfattar planeringshorisonten år 2030–2055 med en utblick på ytterligare 20 år. Vid antagande blir fördjupningen en del av den kommunövergripande översiktsplanen, som är vägledande för all fysisk planering och exploatering i staden. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande, men utgör viktiga strategiska underlag som underlättar det efterkommande arbetet med att ta fram detaljplaner.

Den fördjupade översiktsplanen omfattar Öresundsmetron sträckning och stationer inom Malmö (initialt och senare) inklusive depå i första etappen. I den prövning av mark- och vattenanvändningen som sker i arbetet sker avvägningar och sammanvägningar som hanterar flera frågor samlat. I planen ingår att utreda stadsutvecklingspotentialen övergripande kring stationerna samt strategiskt viktiga genomförandefrågor och konsekvensbedömningar. När detaljplanering och exploatering ska ske i lägen som berörs av översiktsplanens "kustskyddsområdet" ska sammanhängande skydd ges bästa förutsättningar för ett kommande genomförande. Enligt Strategi för kustskydd ska stadsutvecklingsmöjligheterna utredas i samband med planering av kustskyddsetablering, utfyllnader och Öresundsmetron. Komplexiteten i stadsbyggandet som finns i hamnområdet inklusive klimatanpassningen för stigande havsnivåer och i staden i övrigt bör hanteras sammanvägt tillsammans med lokaliseringen av metrons sträckning och stationer.

Arbetet sker i samarbete med stadskontoret, fastighets- och gatukontoret och miljöförvaltningen. Den fördjupade översiktsplanen tar utgångspunkt i tidigare och pågående utredningsarbete. Inriktningen är att Öresundsmetron mellan Köpenhamn och Malmö etableras 2035+, tidsmässigt i samband med etableringen av den nya M5 linjen i Köpenhamn.

Parallellt med detta arbete pågår även tekniska nämndens tekniska utredningar och kommunstyrelsens uppdrag angående finansiering, analys, påverkan och kommunikation, samverkan och gemensam planering med Köpenhamns kommun och Region Skåne av Öresundsmetron.

Förslag till samrådshandlingens planeringsinriktning

Följande ställningstaganden föreslås ligga till grund för det fortsatta arbetet inför den fördjupade översiktsplanens samrådshandlingen:

Öresundsmetrons första etapp inom Malmö, från kust till Malmö central utgörs av:

- en spårsträckning som angör Malmö kust norrifrån i Galeonen+, tillsammans med tre metrostationer och en depå.

De tre metrostationerna utmed spårsträckan, från kust till Malmö central, placeras enligt följande:

- en station, på befintlig mark i Galeonen+ norr om Riggaregatan i Östra Varvsgatans förlängning,
- en station vid Stora Varvsgatan, söder om Masttorget, samt
- en station söder om Malmö Central.

Stadsutvecklingspotentialen i Öresundsmetrons kontext utvecklas utifrån:

- det illustrerade utredningsområdet för kustskydd, med upp- och utfyllnadsområden, som stärker Galeonen+ metrostationens upptagningsområde och möjliggör en utveckling av Malmö som kuststad.

I arbetet med framtagande av samrådshandlingen ingår även att studera vidare var depån kan placeras utifrån hur den bäst kan göra nytta och bidra till Malmös stadsutveckling och kollektivtrafiksystem. I samband med detta kommer även möjligheten att etablera ytterligare metrostationer i samband med byggandet av depån att utredas. I arbetet med samrådshandlingen ingår även vidare sträckningar inklusive stationslägen efter Malmö central, för genomförande i senare skeden, för att ta höjd för framtida behov som ett växande hållbart samhälle lokalt och regionalt kräver av transportsystemet.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret har under det senaste decenniet arbetat aktivt med att utreda förutsättningarna för en metrolinje mellan Malmö och Köpenhamn med positiva resultat för både Malmö och regionen. Stadskontoret välkomnar därmed stadsbyggnadsnämndens förslag till planeringsinriktning för framtagandet av den fördjupade översiktsplanen för Öresundsmetrons samrådshandling till kommunstyrelsen för antagande. Stadskontoret anser att förslaget bidrar till förtydligade av metrons exakta sträckning med stationslägen från kusten till Malmö C inklusive stationslägena, placering av metrostationen vid Malmö C, samt en fortsättning efter Malmö C ger kommunen vidare förutsättningar för att ta vara på Öresundsmetrons fulla potential för hela staden och regionen.

Stadskontoret vill särskilt lyfta tidsperspektivet i det fortsatta arbetet med Öresundsmetron. Detta i syfte att synka planeringsprocessen på den danska och svenska sidan. Malmö stad behöver prioritera framdriften av samrådsprocessen inom den fördjupande översiktsplanen för att kunna ligga i linje med de pågående utredningar och den politiska beredningen avseende beslut om metrolinje M5 med eventuell anslutning av Öresundsmetron under VT2025. Under denna period pågår också beredningen av aktualiseringen av den regionala- och nationella transportinfrastrukturplanen för perioden 2026–2037. Utöver det är det av vikt att den danska och svenska staten tillsätter en bilateral utredning för kommande Öresundsförbindelse.

Med anledning av det pågående arbetet på båda sidorna av sundet vill stadskontoret påtala vikten av att Malmö stad fortsätter kraftsamla på olika nivåer i kommunens

planerings- och påverkansarbete för att kunna säkerställa förverkligandet av en Öresundsmetro.

Stadskontoret föreslår kommunstyrelsen att anta stadsbyggnadsnämndens förslag till planeringsinriktning för framtagandet av den fördjupade översiktsplanen för Öresundsmetrons samrådshandling till kommunstyrelsen för antagande.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör